

*Oktatás, kutatás,
gyógyítás: 250 éve az
egészség szolgálatában*

Támogatott Lakhatás - vajon valódi innováció-e?

**TÁMOGATOTT LAKHATÁS
ORSZÁGOS SZAKMAI KONFERENCIA
Parád, 2019. november 20-21.**

Nyitrai Imre
SE EKK SZVK stratégiai vezető

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Mi az az innováció?

Egy társadalmi probléma innovatív megoldása újszerűen, hatékonyabban működjön, mint az előző megoldás. Összefüggésbe hozható a közösséggel – közösségi megoldások, részvétel (felmérés, feltárás, alternatívák bemutatása, választás, megvalósítás). A társadalmi innováció: a status quo megváltoztatására irányul és ehhez szükséges egy innovatív beállítódás, egyfajta problémamegoldó gondolkodásmód.

Dr. Szabó-Tóth Kinga

(Miskolci Egyetem; az SE SZVK monitoring testületének tagja)

„Innovatív, megújító beavatkozás: a szociális szolgáltatások rendszerének jelentősebb részére vagy egészére gyakorolt tudatos, újító hatás.”

Mi a TL?

- intézményi vagy szolgáltatási forma?

A támogatott lakhatás

- a) az **egyén szükségleteihez illeszkedő** módon, természetes és professzionális támogatói hálózat létrehozásával és működtetésével támogatja a lehetőség szerinti önálló életvitel kialakítását és fenntartását a szociális ellátórendszer kapacitásain belül,
- b) személyközpontú, **egyénre szabott szolgáltatások**, támogatások, programok nyújtásával, illetve a csoportos és a képviseleti megoldások mellőzésével biztosítja a döntés szabadságát az egyén elvárásaihoz és igényeihez igazodó **lakhatási és támogatási forma megválasztásában**,
- c) az egyén meglévő képességeire építve, **a lakhatás és a mindennapi életvitel támogatásának különválasztása** révén lehetőséget biztosít az önálló életvitelhez szükséges új készségek elsajátítására.

Szemléletváltás?

- elrugaszkodás a klasszikus, tartós bentlakásos intézményi szemlélettől
- esetvitelért felelős személy
- komplex szükségletfelmérés
- szükségletalapú, egyénre szabott szolgáltatásszervezés
- együttműködésre alapozott szolgáltatásszervezés

Szolgáltatási elem – az új gondolkodás elindulása

- la) **tanácsadás:*** az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul,
- lb) **esetkezelés:*** az igénybe vevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- lc) **pedagógiai segítségnyújtás:*** szocializációs, pedagógiai, andragógiai és gerontológiai eszközökkel végzett tervszerű tevékenység, folyamat, amely olyan viselkedések, attitűdök, értékek, ismeretek és képességek átadásának közvetlen és közvetett módját teszi lehetővé, gyakoroltatja, aminek eredményeként az igénybe vevő lehetőséget kap képességei kiteljesítésére, fejlődésében egy magasabb szint elérésére,
- ld) **gondozás:*** az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítés mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését,
- le) **étkeztetés:*** gondoskodás hideg, illetve meleg ételről alkalmilag vagy rendszeresen a szolgáltatást igénybe vevő lakhelyén, szolgáltatónál, egyéb étkezdében vagy közterületen,
- lf) **gyógypedagógiai segítségnyújtás:*** a fogyatékból adódó akadályoztatottság kompenzációjára szolgáló – a gyógypedagógia körébe tartozó – komplex tevékenységrendszer az igénybe vevő, családja és környezete képességeinek legteljesebb kibontakoztatása, a funkciózavarok korrekciója és a rehabilitáció érdekében,
- lg) **felügyelet:*** az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll,
- lh) **háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:*** az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani,
- li) **szállítás:*** javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, munkavégzés, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatóak meg,
- lj) **készségfejlesztés:*** az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására,
- lk) **lakhatás:*** az életkorhoz, egészségi állapothoz, családi állapothoz vagy helyzethez igazított, rövid vagy hosszú távú lakhatási lehetőség, amely elősegíti a személyes biztonságot és az emberi méltóság megőrzését, a tanulásban, a foglalkoztatásban és a közösségi életben való részvételt, illetve a családtagok közötti kapcsolat fenntartását,
- ll) **megkeresés:*** szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen, illetve közvetett módon történő elérése vagy felkutatása (a releváns szolgáltatásokhoz való hozzájuttatás céljából), akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de azt bármilyen okból elérni nem tudják,
- lm) **közösségi fejlesztés:*** egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg.

Hol a helye a TL-nek?

- normalizált életvitel alapvető eleme (kiemelten fontos szolgáltatási elem)
- döntési szabadság (kivel, hol, hogyan élhet együtt az érintett)
- önálló életvitel
- bevonás, bevonhatóság, bevonódás
- felelősség a saját életéért
- rugalmasság (változó élethelyzetek)

Hasznos-e a TL?

A költség-haszon vizsgálatnak elvileg három kimenetele lehetséges:

1. ha ugyanakkora vagy kisebb költség-ráfordítással (közpénzből) a lakók számára jobb életminőség biztosítható, akkor egyértelműen hatékonyabb a támogatott lakhatás, mint bentlakásos intézményi forma,
2. ha összességében több ráfordítást igényel a támogatott lakhatás, mint a korábbi intézményi ellátás, de kiadások növekedésével arányos vagy azt meghaladó az egyéni és társadalmi hasznossága, akkor gazdaságosnak tekinthető, még akkor is, a költségek növekedése szinte azonnal, míg az életminőség változásnak pozitívumai hosszabb távon érezteti hatását,
3. ha viszont a költségek emelkedése nem jár együtt azzal a minőségi változással, amit a kiváltási programban célul tűzött ki, mindössze a lakhatási körülmények lesznek jobbak, akkor meg kell keresni és változtatni kell azokon az ellenerőkon, amik ezt okozzák.

MÓDSZERTAN A TÁMOGATOTT LAKHATÁS FENNTARTHATÓSÁGI ÉS KÖLTSÉG-HATÉKONYSÁGI ELEMZÉSNEK AZ ELVÉGZÉSÉHEZ

Befejezett megújítás?

- kellő tapasztalat nem elég:
tényekre alapozott kutatások,
elemzések kellenek (sok-sok
igénybevevői visszajelzés!)
- értelmezési kérdések
(gyermekvédelmi TL, 0-24-es
felügyelet TL-e? stb.)
- tovább kell növelni az
életszerűséget (ellenőrzés)

Semmelweis Egyetem

SZVK

Szociális Vezetőképzés

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>